

Szerkesztőségi iroda,
hová a lap szellemi ré-
szére vonatkozó közle-
mények küldendők: fő-
utca 186. szám.

Kiadó hivatal:

Nagy Ferenc könyv-
kereskedése, hová az
előfizetési pénzek, hir-
detések, hirdetés-díjak
és reclamatiók
küldendők.

BÉKÉS

POLITIKAI ÉS VEGYES TARTALMU KÖZLÖNY.

Hirdetések felvételnek: Gyulán a kiadó hivatalban; Pesten: Lang Lipót nemzetközi hirdetési irodájában (Erzsébet tér 9. sz.) Továbbá Neumann B. (Kigyó utca 6. sz.), és Singer Sándor (3 korona utca 5. sz.) hirdetési irodájában. — Hirdetési díjak: Három hasábos Garmondsor háromszori hirdetésnél 5 kr. Terjedelmes vagy többször megjelenő hirdetések kedvezőbb feltételek mellett vétetnek fel. — Kincstári illeték minden egyes beiktatásért 30 kr. — A „Nyíltér”ben a 3 hasábos Garmondsor díja 15 kr.

Megjelen

hetenként kétszer, va-
sárnap és csütörtökön.

Előfizetési feltételek:

Helyben házhoz hordással,
vagy vidékre postán

egész évre . 6 frt —
fél „ . 3 frt —
negyed „ . 1 frt 50

Kéziratok nem küldetnek vissza.

Néhány szó még egyszer a horvát s ha- tárörvidéki kérdéshez.

Alig van kérdés, sőt mondhatjuk alig volt az újabb időkben mozzanat, melyet oly különböző szempontokból ítélte volna meg, különösen az ellenzéki journalistika, mint a cseh mozgalmakkal kapcsolatos horvát eseményeket. Beletévedt a conjekturák tömkelegébe, osztogatta a kormányoknak a tanácsokat, a szerint, a mint ez vagy ama conjecturát vélte legvalószínűbbnek, s ennélfogva legelfogadhatóbbnak; — egyet azonban erősen hangsúlyoztak folytonosan, nevezetesen pedig azt, hogy a horvát ellenzéki pártnak legkisebb része sincs az ogulini eseményekben. — Hajlandók vagyunk mi is hinni, hogy az események szinpadán nem szerepelt Kvaternik és Bach mellett egyik is, nem lépett a szinpad előterére; de hogy a coulissák megett minő játékot űzött, nem bátorította-e magatartásával az események szereplő hőseit, a felett kételkedni sok, nagyon sok okunk van. A horvát ellenzék kimondotta, hogy a magyarországi uniót el nem ismeri, hogy a regnicolaris küldöttség munkáját tabula rasanak tekinti; az ogulini szereplők azonban alig tettek egyebet mint tetteikben adtak kifejezést az ellenzék által megindított ezen mozgalomnak s a különbség a kettő között csak az, hogy míg amott hiányzott

a bátorság az actiótól, emitt nem haboztak, hanem a tettek terére léptek; — amott azt mondták: mi meguntuk a magyar hegemóniát, emitt annak lerázására tényleges habár sikertelen kísérletet is tettek. Ennélfogva bármiként igyekezzék is a horvát ellenzéki párt ez eseményekkel, solidaritást elutasítani magától, s bármiként igyekezzék is e tekintetben segítségére jönni az ellenzéki magyar journalistika e solidaritást csak nem tény gyanánt vagyunk hajlandók elfogadni, s az ogulini eseményeket e horvát-nemzeti párt vigyázatlan s egyszersmind oktalan tulhajtása egyenes kifolyásának tekintjük.

Es ha most azt kérdezzük, mi bátorította a horvát ellenzék e veszélyes kezdeményezésére, mely már is ilyen gyümölcsöt terem, mire támaszkodik e mozgalom e kérdésnél, van aztán a conjekturáknak helye, mert alig hihető, hogy a horvát ellenzéknek pusztán, hogy úgy szóljunk saját öklére lett volna bátorsága e veszélyes játékot megkezdeni. És itt az események találkozása némi felvilágosítást ad. A cseh és horvát-nemzeti párt mozgalma a hamu alatt már rég lappang, de lángokká nem elevenedett egész az újabb korig; a gasteini találkozás óta azonban e pártok részéről nagyobb tevékenység volt észlelhető, s azt hittük, hogy alig tévedünk, ha ez eseményekben a két fejedelem találkozásával adott

azon tronfot látjuk, melyek a reményeiben csalódott s Oroszország által szított pan-slavismus akar felelni a gasteini a tout-ra.

Támaszkodott, sőt mondhatni támaszkodik a horvát nemzeti párt még nekünk magyaroknak ösünkől öröklött egy hirhedt gyengéjére, nevezetesen pedig arra, hogy mi összetartani nem tudunk, s pártoskodásunkkal vérszemet adva elleneinknek, az általuk s talán romlásainkra keltett mozgalmak malmára hajtjuk a vizet. És nem átaljuk kimondani, hogy a horvát-nemzeti párt mozgalma tekintve, soha kedvezőbbek nem voltak a magyarországi viszonyokból merithető körülmények, mint épen ma, midőn nemzetünk, mint két ellenséges tábor áll szemben egymással. Az ellenzék épen ez eseményekből akar minden áron érvet faragni, az általa értelmezett personal unio szükségének elodázhatlansága mellett, nem gondolva meg, hogy a 67-ki kiegyezkedési mű iránt tanusított magunktartásáról várja a horvát ellenzék a himet s alapítja meg példánkat követve azon eljárást, melyet irányunkba s ellenünkbe adott alkalommal követend. — Nekünk, vagy is helyesebben szólva az ellenzéknek nem kell dualismus, hanem kell personal unio; a horvát-nemzeti párt nem kell unio magyarországgal s ha még is az ellenzék ez uniót fen akarná tartani, hogy a korona területének épességét megóvja, azon helyzetbe jutna, hogy

TÁRCA

A szeretetházakról.

Anyagi s szellemi előhaladásunk minden őszinte barátja, belső örömmel győződhetett meg, mint az augusztus 6-án tartott alföldi dalárünnepély erkölcsi következményeiből, mind a „Békés” 75. számú közlése nyomán, hogy leendő szeretetházunk ügye, pár hónap alatt oly kedvező lendületet nyert, hogy még a kevésbé vérmes reményűek is alapos okkal várhatják, miszerint nincs rengeteg távolságban az időpont, midőn Békésmegye, valamely arra való helyén szeretetház nyílik meg. A szeretetházak iránt feléledt eme érdekelttség tüztét, ne hogy szokás szerint, átokként hirtelen ellobbanjon, éleszteni, fokozni lévén tisztességes szándékom: szíves készséggel s a nevelés iránti forró szeretettel keblemben, ragadom meg a kínálkozó alkalmat, kedvező pillanatot, hogy elmondjak egyet-mást a szeretetházak történetéből, s feltüntessem azon jótékony hatást, melyet a szeretetházak társadalomra, erkölcsre és művelődésre egyaránt gyakorolnak.

Mint annyi sok dicső s magasztos eszmének: úgy a szeretetházak eszméjének bölcsőjét is Pestalozzi hazájában a kicsiny, de művelt s épen ez okból gazdag Svájcban ringatták. Itt elsőben csak egyesek, később társulatok, végre az egész köz-

társaság kegye, gondja karolta fel az erkölcsileg bukott, vagy a bukás veszélyének kitétt szerencsétlen gyermekek sorsát. Pestalozzi a tanítók apja (született 1746-ban Zürichben, meghalt Bruggban 1824-ben Argau kantonban.) 1794-ben mások szerint 1798-ban össze szedi a francia szuronyok kegyetlen döfése alatt elvérzett svájci apák árvaít, elviszi őket a stanzai zárda helyiségeiben berendezett szeretetházába; ott egyedül öntudatában keresvén legfőbb jutalmát, hű atyáknak, jó tanítóknak ápolja, neveli, oktatja ügyefogyott kicsinyeit. Nem az ő, de fondorkodó irigyeinek ocsmány vétké, hogy mielőtt a cél általa eléretett volna, a boldog tanítvány sereg örökös kárára, a jó mesternek elkelte hagynia működési helyét. Dr. Zeller Henrik sok fáradozás s szívós kintartás után 1823-ban Reuggenben oly tökéletesen szervezett szeretetházban végezte szent munkáját, hogy midőn intézetét a nevelés, oktatás méltatlanul üldözött, s korának félre értett apostola, a stanzai vereség után éveket, meglátogatta, bár lelkében, mint édes eszmény, élt a szeretetházak mintaképe, de megtestesítésükre, kivitelőkre nem volt elég fizikai tehetsége: könybe lábadt szemekkel ily szókra fakadt: „ez az a mit én voltaképen akartam.” Egyrészt a jótékony egyesületek, melyek üdvös irányban, a csodával határos eredménnyel működtek hajdan s működnek ma is, buzgósa s áldozatkészségének: másrészt a respublika gondviselősszerű pártolásának

eredménye, hogy Svájc jelenleg büszkén s önérettel mutathat rá 80-nál több szeretetházára, melyek az erkölcselen veszendő szegény gyermekeket, mintegy újá teremtve százanként, ezrenként bocsátják ki keblökből, mint leendő jó állampolgárokat, igaz keresztyéneket, becsületes embereket.

Németországban, az első szeretetház megnyílt óta egy félszázad alig mult el, s már közel 400 szeretetházat találunk. A germánok földén igen szépen beteljesedett Krisztus „magvetőről” szóló gyönyörű példázatának utolsó igazsága. Egy lelkes emberbarát: Falk követségi tanácsos, elhínt a jó magot. Hálás talajba hult az; mert megfogamzott, felnőtt, kivirágzott és dusan gyümölcsözött. Az édes gyümölcsöt most milliók hálálva élvezik.

Németország és Svájc példáját csakhamar követte Francia- és Angolország. Nem maradt hátra e tekintetben az Éjszak-Amerikai egyesült államok sem. Bátran állithatjuk, hogy nem található a földgömb két oldalán oly a művelt névre jogot tartó ország, hol szeretetházak, kisebb-nagyobb számban ne volnának.

Kedves hazánkban a szeretetházak történetéről vakmerőség nélkül szólni nem lehet. Nálunk ezen intézmény még annyira zsenge csecsemő, hogy multtal nem dicsekedhetik; legfeljebb jövőt reményl. Létezett ugyan a felső megyék egyikében, közvetlen a 48-as évek előtt egy szegény gyermekek nevelését s oktatását célzó intézet: de a

megtagadja Horvátországtól a függetlenség-re törekvés jogosultságát, melyet a dualismus ellenében oly erősen hangoztat. — Ha pedig meg nem tagadja sodorni fog benünket oda, hol majd a foederalismus áll a particularis érdekek kicsinyes harcával.

Hazai közügyek.

Az ipartörvényjavaslat átvizsgálása tárgyában kiküldött 15-ös bizottság folytatja tárgyalását. A bizottság mindenekelőtt a munkakönyvekre vonatkozó s függőben tartott szakaszokat a tvjavaslatból kitorlotta és helyettük egyetlen egy szakaszt ígterett a törvénybe, mely szakasznak értelmében az iparosok oly segédet föl nem fogadhatnak, ki az előbbi munkaadóval kötött szerződés megtartását nem igazolta. A bizottság egyszersmind azon elvet fogadta el, hogy oly iparos, ki szökevény segédet tudva fölfogad az előbbi iparosnak az okozott kárért a segéddel egyetemlegesen felelős. A tvjavaslatnak a munkaórákra vonatkozó szakaszánál következő megállapodás létesített: 10 éven alóli gyermekek gyárakba föl nem fogadhatók, s a 10 és 12 év közöttiek az apa vagy gyám beleegyezésével csak akkor, ha a gyárimunka a rendes iskolatogatóssal összeegyeztethető, vagy ha a gyártulajdonos maga külön iskolák fölállításával a gyermekek oktatásáról gondoskodik. 12 és 14 év között a gyermekek gyárakban csak 8 óráig foglalkoztathatók, 14—16 év között naponként csak 10 óráig. A bizottság egyszersmind azon elővigyázati rendszabályt fogadta el, hogy a 16 évet még be nem töltött fiatal munkások által csak oly munkákra alkalmazhatók, melyek egészségüknek nem ártanak és főleg testi fejlődésüket nem gátolják. — Oly községekben, hol az ipar már jobban kifejlődött, és az érdekeltek is azt óhajtják, külön iparbizottságok alakíthatók, melyek felerészben a munkaadók, felerészben pedig a munkások köréből választandók. Ezen iparbizottságok szervezésének egyes részletei községi szabályzatok által határozandók meg, mely szabályzatot a kereskedelmi miniszter esetről-esetre bemutatni fog megerősítés végett.

Külföld.

A német-francia alkudozásról a frankfurti lapokban ezeket olvassuk: A Bismarck kancellár és Pouyer-Quertier francia pénzügyminiszter közt Berlinben folyt alkudozások egyszersmind a Frank-

furtban ülésező ugynevezett utó-értekezlet feladatainak legnagyobb részét is megoldották. A még hátralévő munka-anyag nagyon csekély, úgy hogy az értekezlet befejezését még e hóban várhatjuk. Az értekezlet eredménye a folyó évi máj. 10-diki békehez függesztetik pótkikély alakjában. Ennek aláírása egy ünnepélyes ülésre tűzetik ki, melyen előreláthatólag Arnim gróf és Franciaország előbbeni felhatalmazottja, Goulard is jelen leend. Azonkívül a békekötés pótlékát még Uexküll gróf, a német szövetségtanács meghatalmazottja, és de Clerq Franciaország meghatalmazott ügyvivője is alá fogja írni.

Mustapha Fazyl pasa. Azon esemény, hogy Mustapha Fazyl pasa a török kabinetbe kinevezetett, nagy fontossággal bír. Az utóbbi hetekben ugyanis úgy látszott, mintha az ottomán birodalom politikája vissza akarna térni az ó-törökség hagyományaihoz; Mustapha Fazyl pasa kinevezetése azonban most ezen aggályokat eloszlatja. A nevezett egyiptomi herceg mint reformbarát ismeretes, s ha jelenleg éppen ama miniszterium vezetését bízzák rá, a melyben legtöbb reformálni való van, tudnillik az igazságügyi miniszteriumot, — nem gondolható, hogy a Porta vissza akar zökenni a régi kerékvágásba. S valóban már azt távirják, hogy a török igazságügyet illetőleg oly reformok vannak készülöben, melyek megfelelnek Mustapha Fazyl pasa szándékainak. Egyszersmind a diván megtakarítási terveiről is hallani, — így a szultán maga az ő civilisztáját havonkénti 30,000 piasterrel szállította alá.

Legujabbak.

Bécs, okt. 23. A „Tagblatt“-nak írják Berlinből, hogy Bismarck és az orosz követ közt heves jelenet fordult elő; utóbbi mielőbbi visszahívását óhajtja. — Hir szerint Gorcsakoff herceg jövő héten ide fog érkezni.

Bécs, okt. 23. A „Napló“ által a bécsi miniszteri tárgyalásokra nézve hozott közlemény a dolgok állásának nem megfelelő, minthogy formulázta ugyan mindenik fél álláspontját és nézeteit, eldöntés azonban még nem történt.

Páris, okt. 22. A „Journal officiel“ jelenti: A német hadsereg utasítást kapott, hogy a hat departementot hagyja el. A negyedik hadosztály délről és a bajor hadosztály nyugatról már megkezdte hazavonulási műveletét.

Kragujevátz, okt. 22. A szkupésinában azon kérdés vetetett föl fizessenek-e idegenek oktroiadót. — A miniszterelnök kijelenté, hogy a kor-

mány törekedni fog a kérdést a kapitulációk értelmében elintézni, de nem taglalhatja azt egyes pontjaira, mi a tényálladékot inkább zavarná, mintsem kiderítené.

Berlin, okt. 23. Egy birodalmi hadkincstár alapítása tárgyában a pénzügyminiszter hangsúlyozza e tvjavaslat kiváló békés jelentőségét, s mondá: Mennél jobban lesz Németország felszerelve, annál inkább fognak óvakodni azt megtámadni; a birodalmi hadkincstár alapításával megszűnik a polgári államkincstár. — A bajor pénzügyér a tvjavaslat mellett szól, mely nem ütközik Bajorországnak szerződésileg biztosított önálló hadigazgatásába. — 1870-iki kölcsön visszafizetésére vonatkozó tvjavaslat 3-ik fölölvasásánál Delbrück áttekintést nyújt a hadkárptólás hová fordításáról. — A francia kormány tetteleg 1½ milliárdot fizetett.

Brüsszel, okt. 23. Az „Indep.“ jelenti: Alkudozások folynak az iránt, hogy a német csapatok véglegesen elhagyják Franciaországot. A versaillesi ministertanács elhatározta a Bonaparte-család száműzetésére vonatkozólag törvényjavaslatot terjeszteni a kamara elé.

Páris, okt. 23-án. A „Journ. Off.“ a Bonapartisták ama rágalma, hogy Thiers aranyban fizeteti ki magának illetékeit, visszautasítólag kijelenti, hogy Thiers 60,000 francnyi fizetését bankjegyekben veszi fel; továbbá megjegyzi, hogy a bonapartisták nem tudják elfeledtetni, miszerint Franciaország, jelen fájdalmas helyzetét közvetlenül nekik köszöni; de a kormány nem védetlen és cselszövényeiket elfogja nyomni; hazugságoknak nem sikerülend Franciaország szerencsétlenségének okozóit összegegyíteni azokkal, kik annak felépítésén munkálnak.

Ujdonságok.

A vasárnap tartott városi képviselő testületi gyűlésen a már huzamosabb idő óta betegeskedő Dániel Ferenc helyettesül Ludvig József választotta meg alpenztárnoknak.

Ipolyi Arnold csakugyan ki van nevezve beszerce-bányai püspöknek, a kinevezést a hivatalos lap szombati száma hozta, — ugyan e számban olvastuk a honvéd hadapródok kinevezését — köztük a helybeli zászlóaljtól is hármat: Diószegi Mihályt, Nemcsik Istvánt és Sági Károlyt.

A szegedi német lap szerkesztősége előfizetési felhívását hozzánk is beküldötte. Midőn a fővárosi lapok egész hadjáratot indítanak a germanisatio ellen, akkor az alföld szívében egy német lap keletkezik, hogy a magyar kereskedők

forradalmi viharos események, s az ezeket követő sanyaru politikai helyzet miatt, csak rövid ideig tarthatá fen magát. Oly kis körben mozoghatott, oly kevesen ismerték, hogy létezése fölül csak kimulta után évekkal tudunk valamit.

Molnár Aladár miniszteri tanácsos ur dicsősége, hogy hazánkban a szeretetházak iránt érzék, kedv, hajlam s élet mutatkozik; hogy a természet minden javaival gazdagon megáldott Magyarországnak legalább egy szeretetháza van. Az ő.ernyedetlen buzgalmának, fáradságot nem ismerő kitartásának köszönhető, hogy a füredi első szeretetház, mint a zalamegyei népnevelési egyesület tulajdona tavaly megnyílt, megkezdte s teljesíti áldásos működését. A nemes férfiú ezen remek ténye által kiérdemelte hazája háláját s a jók nagyrabecsülését; de nem csalódom abbeli meggyőződésemben, hogy legfőbb jutalmát akkor fogná elérni, ha a b.füredi szeretetház nem lenne Magyarország első s utolsó szeretetháza.

Ezekben igyekeztem, bár halványan, körvonalazni a szeretetházak rövid történetét. Hátra van, hogy ígéretem másik részét teljesítem, azt tudnillik, hogy feltüntessem a szeretetházak hasznát, horderejét. A szeretetházak haszna, hordereje mindjárt világos lesz előttünk, mihelyt azok célját közelebbről szemügyre vesszük.

A szeretetházak célja: erkölcsileg romlott veszendő gyermekeknek megjavítása, jóvá nevelése, úgy, hogy azok idővel az emberi társadalomnak vallásos, erényes s minden jóra képes tagjaivá váljanak.

Kevés gyermek van azon szerencsés helyzetben, hogy szülői gondos ápolás, rendszeres iskolai vezetés mellett nőhet fel. Sok gyermeknek már serdült kora előtt meg kell izlelnie az árvaság keserű kenyerét nélkülöznie az óvó vezető kezét. Ezeknél még szánandóbbak, akik birnak ugyan szülőkkel, de azoktól vétkes könnyelműségüknel fogva a pusztá életen kívül semmi maradandóbb vagyont örökül nem nyertek, nem reménylhetnek. A kora árvaságra jutott, minden gyámol nélkül maradt, vagy hiányos, sőt rossz irányban vezetett nevelésű gyermek, kilépve az élet sikamlós terére, a legmorubb jövőnek néz elé. A keblében szendergő természeti hajlam a rosszra, végzetes körülményei gonosz pajtáskodás: mind megannyi hálók rá nézve, melyekben lábai megbotolva, feltartóztatlanul dől a vétek csábító karjai közé. Lassankint kihál belőle a vallásosság, az erény, a becsület legkisebb szikrája is. Egyik bűnből a másikba esvén, oda jut, hogy átka lesz önmagának, átka az embereknek. Erkölcsileg romlott, veszendővé válik. Mi az, mely ilyenkor mentő angyalként hozzá lép,

hogy felemelje őt a porból hová esett, a fertőből; melyben vonaglik, hogy lelkét új életre költse, képesítvén őt, hogy jobb része anyagiséga felett diadalt arathasson? Talán a törvény szigora? A törvénynek vele csak addig van dolga, míg ítéletet mond felette, hogy bot, tömlőc vagy bitófa vár reá. Talán az iskola? Ott az erkölcsileg megbélyegzetteknek, mert féltő, hogy tőlők a jók is elromlanak, nincs helyök. Talán a dologház, vagy börtön? A tapasztalás leverő bizonyosága szerint, azok a bűnök terjesztői, a gazemberek akademiái. Börtön rendszerünk oly égbe kiáltóan gyarló, hogy általa még az angyal is ördöggé változik. A mit sem az iskola, sem a törvény, sem a dologház, sem a börtön elvégezni nem tud, azt elvégzi a szeretetház egy maga. Kinyújtja védő kezét a szegény szerencsétlen felé; az árvának apja, az eltevelyedettnek úta igazítója, mentője lesz. Édes otthont tár fel előtte; fejlesztí és ápolja benne a vallásos érzelmét; felébreszti s kialudni nem hagyja szívéből az erény, becsület drága lángját. Szerotetteljes vezetés, következetesen igazságos fegyelem által oda hat, hogy a romlott megépül, a bűnös megtisztul s a tékozló fiú megtér. Szóval a szeretetház az erkölcsileg veszendő romlott gyermekből a társadalom számára hasznos tagot nevel, — terem. Vége következik.

érdekeit viselje, ott hol alföldünk egyik legügyesebben szerkesztett lapja is megjelenik. Ne tessék rá előfizetni, ily uton állhatunk csak ellent a germanisatio folytonos terjedésének.

Az újvárosi olvasókör vasárnap a városháza nagy termében csakugyan megtartotta táncvigalmát, mely alkalomra Wenckheim Frigyes grófot egy három tagú küldöttség — élükön a kör elnöke Bődő János ur — hitta meg, ki e meghívás folytán meg is jelent. A vendéget a följárásnál Bene István fogadta a kör nevében, éltetvén őt a haza és városunk dicsőségére. A táncterembe történt belépése alkalmával is a legszívesebben s hangos éljenekkel fogadtatott. Jó ideig itt társalgván, estelihez ültek, hol a vendég szintén magyaros vendégszeretetre talált. Szónoklatokban sem volt hiány, Sánta János városi esküdt a vendégre emelé poharát, ki megjelenésével ennyire megtisztelti egyeteket, a vendég ezt azon válaszal utasítá vissza, hogy a meghívás folytán ő érzi magát megtisztelve. Dr. Kovács István a kört, Főnagy Károly a kör elnökét élteté. — A kedélyesen folyt multság éjfélen túl legjobb hangulatban tartá a jelenvoltagekat, a törzsvendégek pedig csak reggel távoznak.

Jókai Mór újévre három regényt kezd meg egyszerre a nevében szerkesztett lapokban. Címeik: „A magyar kalmár világ“, „A véres kenyér“ és a „Nöhöz ment férj.“ Ez utóbbi versben lesz irva s meglehet, hogy nem is regény, hanem vigjáték lesz.

Előfizetési fölhívás. „A közigazgatás“ című heti szakközlöny előfizetési fölhívása küldetett be szerkesztőségünkhez. A lap célja, „hogy az éber figyelemmel kísért reformoknak a közéletben nyilvánuló minden mozzanatát napról-napra följegyezve, az így összegyűjtött adatokban közigazgatásunk tökéletes reorganizációjához a jövő törvényhozásnak egyébként megszerezhetlen becses anyagot szolgáltatson.“ A lap szerkesztője Bakos Gábor. Előfizetési ár félévre 4 frt. Az előfizetési pénzek levélben, vagy postai utalvány útján Pesko Medard köz- és váltóüggyvéd, laptulajdonoshoz (Pest újvilág utca 20. sz.) küldendők be.

Az „Archeologiai Értesítő“ közelebbi számban a többi közt ezeket olvassuk: Alföldünk egyik legbuzgóbb régésze id. Mogyorossy János beküldé békésmegyei leleteit, nemcsak igen szorgalmas méretekkel és rajzokkal érdekesített leírásokkal, hanem oly pontossággal is, melyet leleteinknél egyáltalán igényelnénk. Ugyan is Gyulán sarkantyut, Árpád és későbbkori érmeket, romai TRAIANVS-féle ezüst pénzt, durva és finomabb agyagtárgyakat, tálcáskákat, bögréket, szarvas-aganocokat és azokból készült szereket találtak. Hasonló lelhelyek: Póstelek, Doboz, Gyoma. Mellékelve van egy handszár rajza, melyet Vámbéry a rajta látható felírás szerint 1780-ik évben Ibrahim által készültnek mond. Mindezen adatokból látjuk, mily buzgósággal működik és gyűjt Mogyorossy ur a gyulai muzeum számára, melyben nevét fáradaimai és áldozatával örökíti. A gyula-dobozi határköre nézve azon észrevételünk van, hogy azt epigraphikai jellegei szerint a XVII-ik legfeljebb XVI-ik század közepénél tovább nem vihették, bár így is igen becses és a maga nemében tudunkkal unicum. Jó volt a követ a muzeumban az utókor számára megőrizni. (Csak örülni tudunk, ha tudós régészünkrol a legilletékesebb helyen ily elismerőleg nyilatkoznak. Kívánjuk, hogy e kitartó buzgalom — agg kora dacára — még sokáig kísérje tudományos és hasznos működéseiben. Szerk.

Szerkesztőségünkhöz beküldetett a „Szün-órak“ című ifjusági képes hetilap előfizetési felhívását. A lap mint a felhívás mondja, egy hiányt kíván pótolni az irodalomban: egy a kör színvonalán álló ifjusági lap szerkesztése által. — Előfizetés egész évre 8 frt, félévre 4 frt, negyedévre 2 frt. Az előfizetési pénzek Pest, mézáros utca 7. sz. címzendők. Megjelen minden vasárnap másfél nagy iven képekkel.

Vegyesek.

Napoleon császár mellszobrával uralkodásának ideje alatt csaknem minden iskolában és polgármesteri hivatalban lehetett találkozni. E szobrokat most eltávolították, de úgy a felüők, mint a gyermekek annyira hozzászoktak a gipsz-bálványokhoz, hogy mostan elégtételt követelnek s azon gondolkoznak, hogy a császárnak helyére mily szobrot alkalmazzanak. Némelyek Thiers mellszobrát, mások a köztársaság allegoriáját javasolják. „Figaro“ e kérdést a következő alternatívával oldja meg: „Vagy Thierst állítsák föl, — szól e lap, — fején a jakobinus sapkával, vagy a köztársaságot, orrán Thiers szemüvegével.“

Különös polgári házasság. San-Jágóban két előkelő család tagja, Palaznelos, országos képviselő, s Clorinda Matorana, házasságra akart egymással lépni; de közeli rokonságuk miatt a kath. pap nem akarta őket összeadni. Mivel pedig Chileben a polgári házasság expediense még nincsen államjogilag engedélyezve, Don Palaznelos és Donna Clorinda Matorana akként segítettek wagukon, hogy egy csoport barátot és ismerőst gyűjtöttek maguk köré össze (köztük tizenkét orsz. képviselő), s bemutatották magukat ezeknek, mint menyasszony és vőlegény, s felolvassa a házassági szerződést Don Palaznelos és Donna Matorana kinyilatkoztatta, hogy jövőre férj és feleségnek tekintik egymást, s történt, mint megmondották vala.

A redout telekeladása. Okt. 16. délelőtt tartott a pestvárosi gazdasági bizottmány nál meg az árverés azon háztelek felett, mely redoute épület mellett fekszik, és melyek eladását a városi közgyűlés elhatározta. Írásbeli ajánlatok nem tettek és a szóbeli árverésen is csak két ajánlkozó, t. i. az egyesült Buda-Pest fővárosi takarékpénztár és a Haas Fülöp és fiai című cég volt. A kikiáltási ár 1250 frt volt négyszög ölenként. Legtöbbet ígérő 1411 frttal négyszög ölenként a Haas firma maradt. Az összes vételár 475,507 frtot tesz.

A nyilvános könyvtárak Olaszországban a múlt évben 723,359 személy által látogatattak meg. Számra nézve huszonnyolc van. Nápoly, a legnépesebb olasz város, öt könyvtárral bír s a legtöbb olvasóval is, t. i. 192,992-vel. Turinban 115,000 ember látogatta meg az ottani egy Florenzben 92,000 az ottani három könyvtárt. Aránylag legerősebb látogatásban részesült a kataniai könyvtár (18,641 olvasó). Csak kilencz volt esténként is nyitva s ezeket is 104,000 olvasó kereste föl. Legtöbb volt az olvasott könyvek közt az általános irodalomra s a nyelvtudományokra vonatkozó mű, aztán következtek a jogtudományi és törvényhozásról szóló munkák végre harmadik helyen a természettudományiak. Regények nem voltak igen kapások; igaz ugyan, hogy a könyvtárak nem is tartalmaznak sok ilyen „könnyű árucikket.“ Az összes olasz nyilvános könyvtárak a mondott évben egészen 11,706 művel szaporodtak.

Ritka kiállítása volt nem rég New-Yorknak. Ócska ruhákat állított ki egy cég, mely a legszebben foltozott ruhadarabokra díjakat tűzött ki. Egyszermind ki volt kötve, hogy a foltozás csak női kéz által történjék. A 15 dollárnyi elsődíj egy gyermekköpeny nyerte el, a mely négy ócska nadrágból, egy mellényből és két régi kabát béléséből volt csinálva. Egészen véve 68 darabból állt. A foltozás a remekét Washingtonból küldték be. E kiállítás nem is tévesztette el célját, mely a házi szorgalom és takarékoság fejlesztése és jutalmazása volt. Egészen 1200 darab ruhanem volt bemutatva 45 beküldő részéről.

London népessége. E világvárosnak a legújabb népszámlálás szerint több mint három millió, vagyis: 3.254,904 lakosa van. Tíz év óta London lakossága 447,815 emberrel szaporodott.

Amerikai lapszerkesztők — mint Liptay Pál írja a Föv. Lapoknak — maguk nézik át cikkeiket kefelevonatban — s e célra egy négyszögű vastag papirosból kivágott lemezt használnak, melyen — mint a festőknél — a hüvelykujj részére

egy lyuk van kivágva. Ezt a lemezt a képirók módjára kezükben tartják — és arra tessik a kefelevonatot, melyen tábla, vagy jobban mondva a lemez keménysége ellen áll az iron nyomásának. Feltűnő még az is, hogy ott a hírlapírók — mint ők mondják — leginkább sárga papírt használnak az írásnál, mely nagy nyolcadrében akként van a felső szélén össze ragasztva, mint nálunk a fali naptárak egy fajtája — s midőn a cikk készen van, a hátrafelé hajtott eikk leveleit le szakítják s küldik a nyomdába.

Gazdaszat, ipar és kereskedelem.

A földmívelési. ipar- és kereskedelemügyi m. k. miniszterium a magasabb gyümölcs és konyhakertészeti szakképzettség terjesztése czéljából, két ifjat óhajt Nagyméltóságú gróf Zichy Ferencz ur Pozsonyvármegye pusztá-földmési gyümölcs és konyhakertészetében, mely Richon főkertész vezetése alatt francia berendezés szerint mintaszertileg kezeltek, kertészsegédkép alkalmazva kiképeztetni.

Ezen állomások egyike kitünőbb bizonyítványok alapján már betöltetvén, a másik állomás elnyerésére nyilvános pályázat hirdetik a következő módzatok mellett.

1) Pályázhat a 18-ik évi életkort betöltött minden oly feddhetlen erkölcsű ifju, ki némi gyakorlati előképzettségen kívül a kertészetből valamely földmives iskolában, kertészeti intézet, vagy gazdasági tanintézetben elméleti oktatást nyert.

2) Az alkalmazási időszak két évre, kivételesen ha az illető kitünőbb előmenetelt tanusitana a kertészetben három évre terjed.

3) Köteles a segédkép alkalmazandó ifju mindazon munkát, melynek végrehajtásával a főkertész által megbizatik, mint bármely fizetett segéd vagy munkás teljesíteni, s magát a kiszabott munka és életrendhez szorosán alkalmazni.

4) Az alkalmazandó ifju a kormány részéről ingyen ellátást és élelmezést nyerend, a birtokos gróf részéről pedig a kert javára tett munka és szorgalomhoz képesti aránylagos pénzbeli jutalomban részesül.

5) A kellően felszerelt folyamodványok legkésőbb f. évi november hó 1-ig a földmívelés, ipar- és kereskedelemügyi m. k. miniszteriumhoz nyújtandók be.

6) A kiképeztetési időszakot jó sikerrel végzett ifjak gazdasági intézeti kertészi állomások esetleges betöltése alkalmával a miniszterium által előnyben fognak részesíttetni, anélkül azonban, hogy az illetők alkalmazására nézve minden viszonyok közt kötelezettséget vállalna.

Kelt Pesten. 1871. okt. 18-án.

A földmívelés- ipar- és kereskedelemügyi m. k. miniszterium.

Vasutépítés kamatbiztosítás nélkül. Egy pesti német szaklap értesülése szerint a közlekedési miniszteriumnál bel- és külföldi vállalkozók ajánlatokat nyújtottak be több új vasutvonal kiépítése iránt minden kamatbiztosíték vagy államszegélyzés nélkül. A miniszterium tárgyalás alá vette a javaslatokat s az illető új vonalak kiépítése bizony várható, annál kellemesebb hír, miután azon körülmény, hogy az eddig megadott kamatbiztosítékok nagy terhe miatt, újabb vonalak építése államgarancia mellett nem várható, több oldalon már aggodalmakat keltett, hogy az egyes vidékeknek életkérdésévé vált vonalak hosszú ideig nem fognának létrejönni.

Kiadó tulajdonos és felelős szerkesztő:
Hajóssy Otto.

HIRDETÉSEK.

Pesti tőzsde és váltó intézet

Tőzsde megbízásokat

szokásos pontossággal elintéz a

PESTI TŐZSDE ÉS VÁLTÓ-INTÉZET

PEST, takarékpénztári palota.

215)

3—3

A mi elkülönített tőzsde intézetünk

f. é. okt. 1-én könnyebbségre nyitattott, árfolyam és távirdai összeköttetésről legjobban gondoskodva van. Hallgatagság biztosítatik.

Egyszersmind ajánlunk

400 frankos török részleges kötvényeket

12 forintjával, minden további befizetés nélkül.

Pest takarékpénztár palotájában.

Bársony és posztó felöltők és kész ruhák

legujabb divat szerint,

FEKETE ÉS SZINES SELYEMSZÖVETEK,

217)

divatos őszi és téli női ruha-kelmék,

1—6

valamint mindennemű

uj női divatcikkek

nagy választásban és jutányos áron

KELLER és ZSITVAY

női divat kereskedésükben, Pesten szervitater 6. szám.

Ruhák készítése saját szabó-műtermükben a legujabb divat szerint jutányos áron eszközöltetik.

MI ELSŐ FERENCZ JÓZSEF isten kegyelméből Ausztria császára, Magyar-, Csehország királya stb. stb. — miután nekünk FIALA JÓZSEF bécsi illatárus alázattal előnkbe terjeszté, hogy ő lelkiismeretes tudomása szerint, egy

családi hajnövesztő-kenőcsöt

talált fel, ugy elhatárázánk magunkat Fiala Jánosnak és örökösének az említett találmányért kizárólagos szabadalmat összes tartományunkban, az 1862. augusztus 14-én kelt szabadalmi feltételek mellett adományozni. stb.

Már 400 év óta fennálló legjobb csalhatlan

120)

hajnövesztő szer.

1—12

A haj fentartására és növesztésére nincs semmi jobb, mint a világszerte ismeretes és híressé lett, az orvosi tekintélyek által megvizsgált, a legfényesb és esudásos sikerrel koronázott. — Ő felsége által szabadalmazott illatos **családi hajnövesztő-kenőcs.**

Melynek rendes használata által a legkopaszabb fej, dus hajzatúvá leend, szürke-, vörös-hajak sötét színt kapnak, erősíti a fejbőrt, eltávolít minden nemű korpa képződményt pár nap alatt, megakadályozza a haj kihullását, a hajnak természetes fényt ad, göndör lesz, és megoltalmazza az őszi-estől a legkésőbb korig, egy nagy tégely utasítással együtt 1 frt 40 kr. postai küldéssel 1 frt 50 kr. — **Egyedüli bécsi főraktár.**

FIALA ALAJOS illatárus és szab. tulajdonosnál Bécs IX. Bezirk Kramergasse, Nro 19. Városi gyógytár Szent-István tér (rég. cs. k. tábori gyógytár.) Pesten: Török József, Prágában: Fürst J. Pólában: Hernig B. Ismét eladók nagy engedésben részesülnek, és minden hazai lapokban közhírré tétetnek.

Megrendeléseknél mindég **családi hajnövesztő-kenőcs** cím alatt kérem a megrendeléseket.

Gyulán, Dobay János könyvnyomdája. 1871.

Árverési hirdetmény.

A gyulai járás-szolgabírósa részéről hivatalosan közhírré tétetik, miszerént Kalmár József orosházi felperes javára A. Papp József, D. Nagy István és G. Szilágyi Sándor gyula-vári lakosok s alperesektől bíróság lezálogolt következő ingóságok: jelenen lovak, sertések, kocsik és takarmányneműek, — f. évi november hó 13-ik napjának, d. e. 9 órakor Gyula Vári községében alperesek lakásánál bíróság elárvereztetni fognak, mire a venni kívánkozók azonnali készpénz fizetés mellett meghivatnak. Kelt Gyulán, október 12. 1871.

216) 3—3

Baranovics Gergely
főszolgabíró.

Bandhauer György
m. esküdt, végrehajtó bíró.

Széna eladás.

Csermón, tek. Vásárhelyi ur alsó birtokán van 50 öl jó minőségű gypsze-na eladó; e mellett van e birtokon 600 hold őszi legegő, és a széna feleslegéhez elegendő épület.

118)

1—3

119)

A

1—4

„Komló“ vendéglőben

reggeli, ebéd és vacsorával

havi kosztosok a legjobb kiszolgáltatás mellett elláttatnak.